

Indlæg i Jyllandsposten 10. januar 2024

Amerikanske atomvåben i Jylland

Af Steen Folke, Susanne Possing og Henning Salling Olesen

Talspersoner, Nej til Oprustning – Ja til Bæredygtig Sikkerhedspolitik

I debatten om aftalen med USA om militærbaser i Danmark har der ikke været nogen interesse for at undersøge nærmere, hvad aftalen betyder for den danske politik om ikke at ville have atomvåben på dansk jord. Mette Frederiksen har på TV bedyret, at politikken på området ikke er ændret, og det fremgår også ganske klart af aftalen. Så man skulle tro, at den hellige grav var vel forvaret. Men det er den ikke.

Aftalens artikel 1, stk. 2 lyder i sin helhed: ”Alle aktiviteter i henhold til denne aftale skal udføres med fuld respekt for Danmarks suverænitet, grundlov og forfatningsmæssige sædvane, lovgivning samt folkeretlige forpligtelser, herunder i forhold til oplagring af visse våbentyper på dansk territorium. Intet i denne aftale ændrer dansk politik i forhold til oplagring eller deployering af atomvåben på dansk territorium”.

Det er fint, at USA har respekt for Danmarks grundlov etc., også i forhold til det lidt kryptiske ”oplagring af visse våbentyper”. Men at dette ikke mindst handler om atomvåben, viser den følgende sætning, som vel at mærke handler om dansk politik, ikke om amerikansk. Det er velkendt, at USA aldrig oplyser, om der findes atomvåben på deres fly, skibe og baser. Så hvordan kan vi være sikre på, at amerikanerne ikke medbringer atomvåben?

Afgørende i den sammenhæng er aftalens artikel 11, stk. 1, som lyder: ”Luftfartøjer, skibe og køretøjer, som benyttes af de amerikanske styrker ... kan frit indføres til, udføres fra og færdes på dansk territorium ... Der kan ikke ske ombordstigning eller inspektion af sådanne luftfartøjer, skibe og køretøjer uden USA's samtykke”.

Når danske myndigheder ikke har ret til at inspicere og kontrollere bl.a. de fly, der i kortere eller længere tid vil befinde sig på de tre flyvestationer Skrydstrup, Karup og Aalborg, så har den danske regering ingen mulighed for at sikre, at de ikke medfører atomvåben.

Aftalen er med andre ord ikke bare et brud med 70 års dansk politik om ikke at ville have fremmede tropper på dansk jord. Den er også et potentielt brud med den danske politik om ikke i fredstid at ville have atomvåben på dansk jord.